

MAGYARORSZÁGI HIREK

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

KEDVES MISTER...

Magának írom ezt a levelet, aki ezuttal nem jött el Magyarországra, pedig vártuk, szeretettel, melegséggel, kitárt karal nyitott szível.

Tudom azt is, hogy miért nem ült vasutra, miért nem verődött át a tengeren, miért nem tisztelgett a magyarság nagy barátjánál, lord Rothermernek színe előtt, miért nem tért haza, megnézni ezt az országot, amelyet annak idején a kényszerítő körülmények hatása alatt itthagyt. Miért nem látogatta meg azt a várost, azt a falut, ahol bölcsője ringott és ahová az emlékek szálal fűzik.

Nem volt alkalmas az idő, nem volt elegendő pénze hozzá, az élet meg szembenállt Önnel, még nem tudott minden nehezséget legyűrni, még nagyon is számolni kellett minden eshetőséggel. Ha nem is jött el személyesen, biztosan hazagondolt karácsony napján, mint ahogy idehaza az emberek a szeretet ünnepén, a kanadai magyarokra emlékeztek.

A karácsonyfa — amelynek apró gyertyái átütnek a két világrészt elválasztó távolságokon — forrasztja ezután mindig egybe, a kanadai és az óhazai magyar szíveket. Kinek volna nagyobb szeretetre szüksége, mint éppen ennek az ezer sebtől vérző országnak? Ennek az országnak a szíve mégis megdobbant és nem kellett mesterséges rádió ahhoz, hogy az érzelmet rádió hullámokon vigye szét a világ minden részébe, ahol magyarok laknak. Éppen a szeretet ünnepén olvadt először a kanadai magyarság a magyar nemzeti élet közösségébe és a kapcsolatunk ezáltal mindinkább erősebb és erősebb lesz.

Kedves Mister vártuk Önt is, s vártuk, a többi kanadai magyarokat. Ugyanakkor véletlenül egy csomó, magyar jött át az amerikai Egyesült Államokból. Nagyon jól tudjuk, hogy azok könnyebben mozognak, a földművelő nehezebben hagyhatja ott a gazdaságát. A saját földjének nemcsak ura, hanem rabszolgája is. A föld csak akkor hálás, ha folyton ápolják, dédelgetik. Az iparos Amerika elbocsáthatja magát az embereit, mert tudja, hogy a boldogulás mágneses ereje újra visszahozza minden fiát, akár ott született legyen, akár pedig fogadott hazájának ismerete el a csillagos lobogó birodalmát. Éppen ezért, mert a kanadai föld magyarjai olyan nehezen mozdulhatnak el, üdvözlöztük és üdvözlözték az összes magyar lapok a kanadai magyarok első csoportját.

Hol vannak e pillanatban, mit csinálnak? Nehéz megmondani. Szerettedetek mindenfelé. Ott vannak szereteteik körében. Mindegyik megígérte, hogy majd értesít bennünket és meilött még visszatérnének, egyszer itt, a magyar fővárosban még találkozni fognak. Elmennek a belügyminiszterhez, átadják Stockholm zászlaját és a kanadai magyarok elmondják érzelmeiket és a hivatalos körök elé rajzolják a kanadai magyarság életét. El akarnak záródokolni Kossuth Lajos mauzóleumához is, hogy ott helyezték el Stockholm magyar kézzel megdolgozott földjét. Ezt a helyet gondolták legmegfelelőbbnek és legszentebbnek és legszebbnek, emlékekkel legterheesebbnek. Itt lesz az első kanadai magyar föld pihenőhelye. Az első kanadai magyar emlék a nemzet atyjának sírjára kerül.

Kedves Mister, most csak nagyon kevesen jöttek, de az első fecskeket majd követi a többi. A távolságok amúgy is folyton rövidülnek, hiszen a technika minden felkészültséggel arra törekszik, hogy az utazás hosszadalmasságát és fáradságát eltüntesse. Jövő karácsonyra talán többen lesznek a karácsonyfák árnyékában, még melegebben, még őszintebben, fogunk mi kifelé, a kanadai magyarok pedig haza gondolni.

PAIZS ÖDÖN

KANADAI ORVOSOK LÁTOGATASA AZ ÓHAZÁBAN

Érdekes hír jelent meg a budapesti lapokban, mely azzal kezdődött, hogy most legnagyobb részben Kanada felé irányul a magyar kivándorlás, ahova azonban csak mezőgazdasággal foglalkozókat és ezek hozzátartozóit engedik be. A kivándorlókat eleinte a kanadai kikötőben vizsgálták meg, később azonban Kanada orvosokat küldött az európai kikötőbe, hogy behajózás előtt történjék meg ez a vizsgálat. Azóta a magyarokat Hamburgban, Antwerpenben és Párizsban vizsgálják meg. Ujjabban többször megtörtént, hogy Budapesten már megvizsgált kivándorlókat a kanadai orvosok visszautasították. Emiatt tárgyalások indultak meg, amelyek eredményeképpen kanadai orvosok érkeztek Budapestre, hogy a helyszínen vizsgálják meg az ügyet.

Amikor a hírt olvastuk, felkerestük a kivándorlókat védő iroda vezetőjét, Sieber Ferenc főtanácsost és megkérdeztük tőle, hogy mit tud kanadai orvosoknak Budapestre való érkezéséről. Sieber főtanácsos a következőket mondta a Kanadai Magyar Ujság munkatársának:

— Nagyon sok magyar kivándorlót utasítottak vissza szembejöttük miatt, akiket pedig itthon dr. Lénárd Zoltán, az állami szemkórház vezetője vizsgált meg. Nem értettük, hogy mi lehet ennek az oka, és maga Lénárd ta-

nár határozta el, hogy ennek a dolognak a végére jár. A belügy minisztériumból a kivándorlási osztálynak egyik titkára, dr. Nagy Géza csatlakozott hozzá. Együtt elmentek az összes nagyobb kikötőbe, ahonnan magyarok Kanadába szoktak indulni és személyesen beszéltek a kanadai orvosokkal. Megkérdezték, hogy mi az oka annak, hogy újabban több bevándorlót nem engedtek hajóra szállni, akiket pedig itthon teljesen egészségesnek találtak. Lénárd Zoltán tárgyalt az orvosokkal, elmondta nekik, hogy Budapesten hogyan milyen intézetekben, milyen vizsgálatok után kapják csak meg a kivándorlók a szükséges orvosi bizonyítványt, úgy hogy gondatlanságról, vagy felületességről igazán nem lehet szó.

Amikor a magyar klinikáról, kórházakról és tudományos intézetekről beszélt, annyira felkeltette a kanadai orvosok érdeklődését, hogy azok elhatározták, valamennyien ellátogatnak Budapestre. Huszonegy orvos működik az európai kikötőkben, ezek kivétel nélkül mind eljönnek most hozzánk öt csoportokban, mert így többet láthatnak és tapasztalhatnak.

Eddig egy csoport volt Budapesten éppen karácsony előtt, akik nem győztek elragadtatásuknak kifejezést adni, amikor Budapestet és Budapestnek világvizonylatban legelsőrendű egészségügyi intézményeit megismerték. Most várjuk a további csoportokat és reméljük, hogy azok is épp olyan meglepőedten fognak innen távozni, mint az első öt orvos. Dr. Lénárd ka lauzolta őket és természetesen minden intézmény vezetője a leg nagyobb örömmel állt rendelkezésükre, mert hiszen ezek az orvosok igazán messzire fogják a magyar tudományt és egészségügynek jó hírét elvinni.

A másik kanadai orvosokkal kapcsolatos hír, már bizony kevésbé szép fényt vet Magyarországra. Nagykanizsára utazott öt kanadai orvos, mert sajnos nek a városnak, illetve környékének az a nagyon is szomorú nevezetessége, hogy itt látható a legtöbb trachomás beteg. A trachomának világszerte elismert legnagyobb szaktekintélye dr. Blaskovich László, egyetemi tanár, akihez Ausztráliából és Japánból is jönnek orvosok tanulni. A kanadai orvosok is öt keresték fel, néhány napig kórházában dolgoztak és azután dr. Lénárd Zoltán vezetésével lementek a helyszínre is tapasztalatokat gyűjteni erről a csunya betegségről.

A Zalamegyei Ujság hosszú cikkben számolt be a kanadai orvosok látogatásáról, akik ezt a pusztító betegséget az ottani tanyákon, falvakban tanulmá-

nyozzák, hogy tapasztalataikkal jék a küzdelmet az ellen a ferazután hazájukban is megkezd-töző kór ellen.

Hétről-hétre

Érdekes újítás veszi kezdetét az új esztendőben. Megváltoztatták, illetve megreformálták azt a csunya nyakatekert magyar nyelvet, amivel a hivatalos okiratokat, a hivatalokban az aktákat írták. A hivatalos nyelv mindenhol száraz és rémesen ősi is, de sehosem annyira, mint nálunk, ahol bizony még tanult emberekkel is gyakran megesegett hogy kétszer, háromszor el kellett nekik valami bírósági vagy minisztériumból jövő írást olvasni, amíg az értelmét kihámozták. Most azután megszűnik az eddig kizárólag jónak tartott furcsa hivatalos stílus, úgyhogy a hivatalos írást mindenki első pillanatra megérti majd és még az egyszerű embereknek sem kell megijedni, ha valami hivatalos írást kapnak, mert rögtön

megértik, hogy a bíróság csak tanunak hívja, vagy hogy a kincstár milyen adóhátralékért inti meg őket.

Ujévkor lezárták a magyar országi bankok az évi mérleget és kiderült, hogy több mint háromezár millióval emelkedtek a betétek a múlt évi zárlathoz képest. Látszik, hogy az emberek bizalma visszatért, újra akarják takarékoskodni, hogy öreg napjakra, a betegség vagy munkanélküliség szomorú ideje ne döntse őket a legnagyobb nyomorba. Most már csak jobb kereseti viszonyok kellenének, hogy az emberek ne csak akarjanak takarékoskodni, hanem legyen is rá módjuk és alkalmuk. Reméljük, hogy az 1929-es esztendő ehhez is hozzásegít majd bennünket.

HÁZAT ÉPITETT AZ ELLOPOTT PÉNZESLEVELEKBŐL

HOGYAN BALKANIZÁJK AZ OLAHOK SZATMART? —

Prágából jelentik: A romániai Bratlanu-kormány egy újabb botránygyűze az utóbbi hetekben a cseh hatóságokat is foglalkoztatta. Még 1926-ban történt, hogy Prágából 10.000 dolláros pénzeslevelet küldtek Bukarestbe. A levelet valahol felbontották s a 10.000 dollár nyomtalanul eltűnt. A prágai rendőrség megindította a szükséges diplomáciai eljárást, de nem ért célt mert a román hatóságok egyetlen átiratra sem válaszoltak.

Néhány hónappal később egy 20.000, majd az elmúlt év tavaszán egy 50.000 dolláros pénzeslevél is üresen érkezett a bucaresti címre. Számtalan reklamáció után a harmadik pénzeslevél tartalma végül mégis csak előkerült, még pedig a szatmár-

németi postahivatalban, ahol a román hatóságok közlése szerint a pénzeslevél állítólag kizsakadt s tartalma kihullott.

A Rionone Adriatica, amelynek a pénzeslevél küldője bebiztosította a pénzküldeményt, egyik ügyes magán-detektívjét elküldte Szatmárnémetire, aki azután megállapította, hogy a szatmárnémeti postalgazgatóság transzitosztályának vezetője nem régebben házat vásárolt, amelyért dollárral fizetett, noha nemrégiben még teljesen vagyontalan volt. A postalgazgató, Lázár Oktavián, bizalmas párthíve volt Bratlanunak, akit Bratlanu mag állított a transzitosztály élére, noha Lázár mindössze huszonehat éves volt. A társaság feljelentést tett Lázár ellen és ház-

Telepítési,
bevándor-
lási enge-
délyek.

Hajó-
jegyek
Pé-
nz-
küldés

"PANNONIA"

WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296¹/₂ Main St.

BEVÁNDORLÁSI ENGEDÉLYEK, HAJÓJEGY, PENZKÜLDES

Miután a bevándorlási rendelkezések megváltoztak ajánlatos felvilágosításért azonnal irodánkhoz fordulni. Előre kifizetett hajójegyek és óhazai utak előkészítése. — Pénzküldés amerikai dollárokkal vagy óhazai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTÁNYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezűleg aláírt nyugtáját küldjük vissza feladónak.

TELEPÜLÉS ÉS FARMOK ELADÁSA

JÓ ÉPÜLETEKSEL RENDELKEZŐ FARMOK NAGYOBB RÉSZBEN MŰVELÉS ALATT, KÉSZ SZANTASSAL 100 DOLLÁR ELŐLEGTŐL FELFELÉ TELEPÜNKÖN MEGSZERZETHETŐK. — TAVASSZAL VETŐMAG KÖLCSÖN. — ELSŐ KÉT ÉVBEN EGYHARMAD — KÉSŐBB FÉL-TERMÉS TÖRLESZTÉS.

A legrégebbi gőzhajójárat Kanadába

1840-1929

Most az ideje, hogy családja, rokonai és barátainak Kanadába való kihazozására előkészületeket tegyen.

Írjon a Cunard Vonalnak saját anyanyelvén. Kimerítő és díjmentes utbalgizítást fog kapni és a szükséges okmányok beszerzését elintézzük.

A Cunard Vonalnak az összes európai országokban van irodája, melyek az Ön családjának, rokonainak és barátainak mindenképpen segítségére lesznek.

Ha családtagjainak pénzt óhajt Európa-ba küldeni, azt a legjutányosabban a Cunard Társaság eszközli.

Írjon a:
CUNARD HAJÓ-
TÁRSULAT
címére

2005 Jasper Ave.
EDMONTON
280 Pinder Block
SASKATOON
209 Spadina Ave.
CALGARY
270 MAIN ST.
WINNIPEG, Man.

Cunard
LINE

Can. Reg. and
Winnipeg
MONTREAL
20 Hospital St.
MONTREAL
or any
Steamship Agent

Vegyük hajójegyünket, küldjük pénzünköt

KELEN SÁNDOR

irodáján

1456 City Hall Avenue, Montreal, Que.